

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEK FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

a F. J. r. l., egyesületi titkár.

1907. év.

XXIV. FÜZET.

XLVI-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évdíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám.

(Telefon : 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok” közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokon kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ívnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K., ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K., oly fordításért, mely átdolgozást igényel 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvekre, s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A czikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvételni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokat* is készíttet a szerzők számára. A nyomdai költség (fűzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ívenként 7 K., 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítására 30 példánynál 3 K. 60 fill., 50 példánynál 4 K.-val, 100 példánynál 5 K.-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1908. ÉVI (27.) ÉVFOLYAMA. Ára egyesületi tagoknak 2 K., másoknak 3 K. Árát legcélszerűbb *45 f. postaköltséggel együtt előre beküldeni*, mert az utánvét aránytalanul drágítja a postaköltséget.

AZ ERDŐÖR vagy **AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEN ÉS FELELETEKBEN.** Irta: Bedő Albert. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: bölcsőházi Belházy Emil. Ára tagoknak 6 K., nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: Fekete Lajos és Mágócsi-Dietz Sándor. I. kötet. Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K., nem tagoknak 18 K.

A TOLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: Fekete Lajos. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K., másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél is Selmeczbányán.

ERDEI FACSEMETÉK NEVELÉSE. Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K., nem tagoknak 4 K.; 4 K. 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.

ERDÉSZETI LAPOK

XLVI. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

24. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz., II. em.

☼ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☼

(Telefon: 37—22.)

Az adóreform-javaslatok erdőgazdasági világitásban. *)

Irta Kaán Károly.

Am. kir. pénzügyminiszter részéről a képviselőház elé terjesztett adótörvény-javaslatok közül a jövedelemadóról és a földadóról szóló törvényjavaslatok érintik közvetlenül a magyar erdőgazdaság érdekeit.

Főleg a jövedelemadóról szóló az, amelylyel foglalkozni óhajtok, mert az erdők fenntartásához, az okszerű erdőgazdaság fejlesztéséhez fűződő fontos nemzetgazdasági érdekek e javaslat készítésénél figyelmen kívül maradtak.

Az erdőgazdaság nemzetgazdasági jelentőségét ezuttal taglalni, azt hiszem, felesleges volna. Nem találom szükségesnek annak bizonyítását sem, hogy az erdők fenntar-

*) Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmánya e hó 20-án tartandó ülésében fogja az adótörvény javaslatokat tárgyalni, eddig tehát hivatalos állásfoglalás ez ügyben még nem történt.

Szerk.

tása és az azoknak tartamos és lehetőleg tervszerű gazdálkodás mellett való okszerű használata államgazdasági érdek, melyet minden törvényes eszközzel támogatni szükséges.

Ez olyan feltétel a magyar gazdasági politikában, mint amilyen elsőrendű érdek, hogy minden törvényes eszközzel és mielőbb megfékezzük a nálunk annyira elburjánzott rendszertelen erdőtarolást. Azt a lelketlen devasztációt, mely az erdőgazdaság létalapjait rombolja le, mert a törzsvagyont semmisíti meg és pusztulást hoz az erdőtenyészet helyébe.

A jövedelemadóról szóló és immár a képviselőház asztalán fekvő törvényjavaslat, mely az adóalapot a tiszta nyereségben keresi, ezeket a szempontokat figyelembe nem veszi és az erdőfenntartást istápoló, az okszerű erdőgazdaság érdekeit elősegítő intézkedéseket nem tartalmaz. Mellőzi ezenkívül azokat a tekinteteket, melyek a gazdasági jövedelem megállapításánál nézetünk szerint figyelembevételt kívánnak. Mellőzi ezeket annak daczára, hogy ez irányban a külföldi törvényalkotások is szolgáltatnak példát és annak daczára, hogy a Wienben, 1907. év május hónapjában megtartott nemzetközi mező- és erdőgazdasági kongresszus az erdőgazdasági adók és ezek között első sorban a jövedelmi adó tekintetében is utmutató és kövételre méltó általános határozatokat hozott. Bizonyítjuk ezt a következőkkel:

A jövedelmi adóról szóló törvénytervezet 14. §-a,*)

*) A törvénytervezet 14. §-a így hangzik:

A nyers jövedelemből nem vonhatók le különösen:

1. a 12. §. 5. pontja alá nem eső köztartozások;
2. az adóköteles által nyújtott ajándékok, adományok, segélyek és egyéb efféle ingyenes szolgáltatások;
3. azok az összegek, melyek a törzsvagyon gyarapítására, az üzem (üzlet) nagyobbítására, tőkeemelésre vagy tőkeapasztásra, adósságok törlesztésére fordítnak;

mely taxative felsorolja az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál az egyes jövedelemforrások nyers jövedelméből le *nem* vonható tételeket, 3. pontjában le nem vonhatókként jelzi azokat *az összegeket, melyek a törzsvagyon gyarapítására, az üzem nagyobbítására, a tőke emelésére fordíthatnak.*

Az erdőgazdaság törzsvagyonának legtekintélyesebb részét az erdő faállománya alkotja. *Új erdőtelepítéssel* a törzsvagyon gyarapodik. Letarolt erdő újraerdősítése a tervszerű gazdaság folyománya. De ha egy birtokos elsilányult legelőjét, vizmosásos földjét erdősíti be, ezzel az új erdőtelepítéssel fogalmaink szerint az erdőbeli törzsvagyonát emeli.

Az ily természetű kiadások államgazdasági nézőpontokból is tiszteletre méltók. Többnyire tekintélyesek is. De mindenesetre oly természetűek, melyek a birtokos tiszta jövedelmét a kiadások évében apasztják. Arra pedig, hogy jövedelmet hozzanak, néha egy évszázad is eltelik. A hasznót tehát legjobb esetben a harmadik generáció élvezi.

E kiadások már ilyen okokból, de nemzetgazdasági jelentőségük révén is olyan természetűek, amelyek a tiszta jövedelem megállapításánál levonásba hozandók.

És bár bizonyosra veszem, hogy a törvényjavaslat szerkesztője a 14. §. fenn idézett 3. pontját nem ilyen kiadásra

4. az 5. §. 2. pontjában említett rokon támogatások; továbbá a háztartás keretében együtt adózók (3. §.) munkájának bérértéke vagy ellenértéke;

5. az adóköteles által üzletébe fektetett tőkének vagy a közös háztartáshoz tartozó családtagoktól kölcsönvett tőkéknek általa használt kamata;

6. azok a költségek, melyeket az adókötelezett háztartására, hozzátartozóinak (3. §.), valamint a háztartásában alkalmazott szolgál- és egyéb személyzetnek tartására és ellátására esetleg a saját gazdaságából vagy üzletéből vett termékek és cikkek fogyasztásában fordít, nevezetesen lakásra, étellemezésre, ruházatra, kiszolgálásra, gondozásra, neveltetésre, illetőleg általában a személyes szükségletek kielégítésére felhasznál. A háztartáshoz tartozó családtagokra fordított ezek a kiadások együttes adózás esetén (3. §.) akkor sem vonhatók le, ha az eltartás még külön jogcímen is biztosítva van.

vonatkoztatja, mégis kívánatosnak látom, hogy ennek a törvénytervezetben kifejezés adassék. Kívánatos, hogy a tervezet 12. §-ában, ahol a jövedelemforrások nyers bevételéből *levonható* tételek sorolhatnak fel,*) az efféle kiadások is szerepeljenek, világos és félre nem magyarázható módon

*) A törvénytervezet 12. §-a így hangzik:

Az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál az egyes jövedelemforrások nyers bevételéből a következő tételek vonhatók le:

1. A nyers bevétel megszerzésére, (kitermelésére), biztosítására és fenntartására fordított összes kiadások, ideértve a leltári vagyron karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadásokat is.

2. Épületeknél a rendszerint szükséges tatarozási s karbantartási költségek, nemkülönben az épületek használatával járó vízvezetéki, kéményseprési, világítási, éjjeliőri, járdatisztítási s egyéb mellékköltségek, amennyiben az adókötelest terhelik.

3. Az épületek, gépek, valamint az egyéb holt leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt rendes évi leírások, amennyiben ezek az üzleti kiadások között már elszámolva nincsenek. Ha a leírás nagysága ellen aggály merül fel, annak összege a kivetés során — esetleg szakértő közbejöttével — állapítandó meg.

Ertécsökkenések pótlására szolgáló tartalékalap csak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvény szerint alakítható adózatlanul.

4. Az üzleti (üzemi) veszteségek, ide nem értve a nyers jövedelem kiszámítását megelőző évekből származó veszteségeket, melyek le nem vonhatók; továbbá a beigazolt kamat-, járadék- és haszonbérveszteségek, a kárbiztosítással nem fedezett és a jövedelmet érintő elemi kárveszteségek.

5. A kár biztosítási díjak, továbbá az üzem (üzlet) folytatásával kapcsolatos állami és községi (városi) közvetett adók, illetékek és vámok; végül azok a járulékok és összes költségek, amelyek a fennálló törvények értelmében a gazdasági, ipari és egyéb alkalmazottak (cseledek) után fizetendők.

6. Bányavállalatoknál a társpenztárak részére, valamint az egyházi, iskolai és a pótagadók kivételével községi célokra fizetett járulékok, továbbá a bányamegyei intézmények, segédvázások, al- és megyetárnák költségeiben való részvétel és használt bányaszolgálmak kárpótlása, a bányamiveléshez szükséges beleegyezését fizetett ellenszolgáltatások (termelési jutalékok), végül a bányamérték — illeték és zárt — kutatómányi felügyeleti illeték.

7. A beigazolt és az adóköteles által fizetendő adóssági kamatok, a haszonbérék és egyéb magánjogi czimen alapuló terhek, a telekkönyvileg bekebelezett közadók és kincstári bérhátralékok után járó kamatok kivételével.

A részvénytársulatoktól, szövetkezetektől s hitelt nyújtó intézetektől felvett és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának — változtatlanul a törlesztési idő egész tartamára — az az összeg veendő, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvett tőkeösszeg után egy évre esik.

8. Állami és általában a közszolgálatban alkalmazottaknál a szolgálati díj és a nyugdíjalapjárulékok, magánszolgálatban levőknél a nyugdíjalapjárulékok, valamint a tényleg fizetett életbiztosítási díjak, amennyiben egy adózónál 200 K-t, illetőleg a közös háztartás keretében együtt adózóknál (3 §.) 400 K-t évenként meg nem haladnak.

A szolgálati illetményekből, nyugdíjából és ellátásokból eredő jövedelem megállapításánál az adósságok és ezek kamatai, valamint az egyéb magánjogi czimen alapuló terhek figyelembe nem vehetők.

körül irassanak. Ne támadhasson tehát senkiben kétség az iránt, hogy a letarolt erdő újraerdősítése a leltári vagyón *pótlása* (12. §.), míg olyan területek befásítása, amelyeken erdő nem állott, a törzsvagyón *gyarapítása*.

Természeti rendellenességek (szél- és hótörés, szél-döntés, rovarkárok stb.) miatt az erdőbirtokos akarata ellenére és nem erdőtermésként, de a tőke vagyonállagából végrehajtandó fahasználatok értéke mint gazdasági veszteséggel járó bevétel nem szolgálhat a megadóztatás tárgyául és így a 12. §-ban tárgyalt és a nyers bevételekből levonható tételek között kellene szerepelnie.

Ez természetes, ha meggondoljuk, hogy az ilyen anyag nem *termés*, hanem a törzsvagyón prédára jutása, mely az erdőgazdaság későbbi jövedelmeinek apasztására befolyással lesz.

És bár ezirányban a Wienben ez esztendőben megtartott nemzetközi mező- és erdőgazdasági kongresszus is állást foglalt, azt a törvénytervezetben figyelembe véve nem találjuk. A nyers jövedelemből levonható tételek között (12. §.) nem szerepel.

A 12. §. 6. pontja levonhatókul jelzi a bányavállalatoknál a társpénztárak részére fordított járulékokat. Miután társpénztárak erdőgazdaságokban is vannak, kívánatos, hogy a 6. pontban a „bányavállalatoknál“ szó után „és erdőgazdaságokban“ szavak is helyet foglaljanak.

A tervezet 16. §-a,*) mely a földbirtok jövedelmének

*) A törvénytervezet 16. §-a így hangzik:

Önkezelés esetén a mező- és erdőgazdasági üzem s a vele kapcsolatos jogok jövedelmét a sajátgazdálkodás folytán tényleg elért tiszta nyereség alkotja.

A mező- és erdőgazdaság bérbeadása esetén a bérbeadó nyereségét a haszonbér, a részéről fenntartott egyéb haszon, valamint a bérlő által nettó teljesítendő további szolgáltatások értéke alkotja, leszámítva ebből a bérbeadóra nehezedő és e törvény szerint levonható kiadásokat és terheket.

megállapítását írja körül, reánk nézve a legfontosabb és részünkről az adott formában leginkább kifogásolható.

Ha e §-nak az önkezelést tárgyaló bekezdése a tervezett alakjában még megállhatna is, nem állhat meg adott formájában a bérbeadásra vonatkozó intézkedés, mert erdőbirtokot bérbeadni olyan értelemben, mint a mezőföldet, nem szokás.**)

Ugyane szakasznak az az előírása, mely a tényleg elért jövedelem alapján rendeli becsülni a haszonbérlo jövedelmét, szintén nem vonatkozhatik az erdőgazdaságra. A hányadrészes bérletet, melyről e § ugyancsak említést tesz, az erdőgazdaságban nem ismerik.

Az utolsó rendelkezés e paragrafusban, mely szerint az erdő fájának eladása esetén a vételár teljes összegében adóalapul veendő, adott formájában ellenkezik az ezen § legelején tett azzal a körülírással, mely az erdőgazdaság jövedelmét a tényleg elért tiszta nyereségben állapítja meg.

Az erdő fájának vételárát rendszeres gazdaságban tetemes kiadások terhelik. Az teljes összegében adóalapul nem vehető.

A törvénytervező bizonyára a rendszertelen erdőtaralásokra gondolt, midőn az erdő fájának eladásával nem az erdőtermés kerül piacra, de *az adótárgy semmisül meg*.

A tényleg elért tiszta jövedelem alapján becsülendő meg a haszonbérlo jövedelme is, melyhez a birtokkal együtt bérbe vett lakásának hasznónértke is hozzászámítandó; ellenben a bérösszeg és a bérbeadó részére vagy ennek nevében teljesített bárminő szolgáltatás értéke abból levonandó.

Hányadrészes bérlet esetén mindkét fél jövedelmét a gazdálkodás folytán elért tiszta nyereségnek reá eső része alkotja.

Az erdő fájának eladása esetén a vételár teljes összegében adóalapul veendő.

**) Tudomásunk szerint Magyarországon egyedül az Eszterházy hercegi uradalom erdei voltak, több mint 25 évvel ezelőtt kötött szerződés alapján, a mezőföldekéhez hasonlóan bérbeadva, de ott is szakítottak már ezzel az okszerűtlen rendszerrel.

Amikor tehát nem egy esetben államháztartási károsodás következik be.

Ilyen körülmények között igazolt a szigorubb megadóztatás. Ez azonban az adott formában kifejezve nincs.

Nem szorul ezek után bizonyításra, hogy a 16. § gyökeres átdolgozást igényel.

Az erdőgazdaságnak a mezőgazdaságtól annyira elütő természete nem ad módot a földbirtok-jövedelem együttes és megfelelő körülírására. A szövegnek ezért kettéválasztottan, külön kell tárgyalnia a mezőgazdasági és külön az erdőgazdasági jövedelem kérdéseit.

Az erdőgazdasági résznek módot kell nyújtania a nemzetháztartás azon jelentős érdeke érvényesülésének, mely feltétlen disztinkcziót kíván tartamos gazdálkodás, szünetelő üzemből végzett gazdálkodás és rendszertelen erdőpusztítás között.

A tartamos üzemből kezelt erdőbirtokra nézve az erdőbirtok-jövedelem általános körülírása tekintetében nem lehet kétség. Ez esetben ugyanis az erdőgazdaság és a vele kapcsolatos jogok jövedelmét a tényleg elért tiszta nyereség alkotja. E nyereség megállapításához a birtokos a mindenéves anyagtermés átlagát — ahol rendelkezésre áll — az üzemtervszerű megállapításokból szolgáltatathatná, mert ezúton mindenestre ingadozás nélküli igazságos és kétségbe nem vonható adattal járulna a tiszta nyereség megállapításához.

Amint fennebb láttuk, az erdőbirtokot úgy, mint a mezőgazdaságit bérbe adni nem szokás, de gyakori még hazánkban, hogy a fatermést tövön vagy kész állapotban előre több évre adja el a birtokos fakereskedőnek.

A törvényjavaslatnak a birtok jövedelmét körülíró 16. §-ában ily irányban intézkedések volnának szüksége-

sek. Szerintünk ily esetben, vagyis ha tartamos gazdálkodás mellett fűrészfűrész vagy más ipari üzem bérletével vagy anélkül, egy vagy több évre előre kerül értékesítésre az erdő fatermése, úgy az erdőbirtokos nyereségét, mint adótárgyat a faanyagok minden éves vételára, a részéről fenn tartott egyéb haszon és a favásárló által teljesítendő további szolgáltatások értéke alkotja, leszámítva ebből az eladóra nehezedő és a törvény szerint levonható kiadásokat és terheket.

Szünetelő üzemből, vagy ehhez hasonló üzemekben is folytatható, sőt bizonyos esetekben szükséges folytatni okszerű erdőgazdaságot.

Az erdőbirtokosra ily esetben különös teher hárul az által, hogy a használatok éveken át való szünetelése után egyszerre értékesített fatermése révén birtokának, mely egy részében mezőföldből is állhat, egész jövedelmi adója magasabb adóosztályba kerül s így aránytalan, sőt bizonyos mértékig indokolatlan adóteher nehezedik rá az adókulcs fokozottan emelkedő arányai következtében.

A birtokosnak ezt az aránytalan megterhelését azáltal lehetne némileg apasztani, ha az ilyen szünetelő üzemből, de okszerűen kezelt erdő tiszta nyeresége a progressivitás mérséklése érdekében a birtokos egyéb adóköteles jövedelmétől különválasztottan kerülne megadóztatás alá.*)

Ennek szükségessége természetesen csak azon évekre jelentkeznék, amikor a szünetelő üzemből fahasználatok tényleg eszközöltetnek. Az ilyen intézkedés az okszerűen, ha nem is üzemtervileg ellátott kisebb, ugynevezett paraszti erdőgazdaságok istápolása érdekében volna kívánatos.

A hazánkban még jelenleg is oly féktelenül dúló rend-

*) Dr. Endress javaslata a Wienben megtartott nemzetközi mező- és erdőgazdasági kongresszuson.

szertelen erdőpusztítások korlátozására már államgazdasági érdekekből is szigorított intézkedéseket, észrevehetően súlyosabb megadóztatást kell sürgetnünk. A törvényszerű erdőfelügyelet nézőpontjából feltétlen erdőtalajon álló erdők tervszerűtlen olyan letarolása esetére, amikor tehát nem az erdőtermés, de a jövedelmi adó tárgyát képező törzsvagyon részben vagy egészben levágatik, azt kell kívánnunk, hogy az adóévet megelőző naptári esztendőben eszközölt fahasználatok anyagmennyisége, illetve azok eladása útján elért és semmivel sem apasztható *tőbeli teljes érték* szolgáljon adóalapul és ez összeg a progresszívítás teljes érvényesülése érdekében ne legyen különválasztható az eladónak az adó tárgyát képező egyéb jövedelmeitől.

A feltétlen erdőtalajon álló faállományok rendszertelen tarolása esetén az ilyen mértékű megadóztatás mindenestre a minimális megtorlása az államgazdasági érdekek ama nagy és évszázadosan érezhető sérelmének, mely az erdőpusztítás által a nemzetháztartást éri.

Az intenzív állami erdőfelügyelet igénybevételével pedig ennek keresztülvételében semmiféle akadályt nem látunk.

Az erdőpusztítás ilyen súlyosabb és minden esetre indokolt megadóztatásának logikus következése azon javaslatunk, *hogy az üzemtervszerű tartamos gazdaság birtokosának az állam bizonyos kedvezményt nyújtson*, elősegítve ezzel is az erdőfenntartás érdekeit.

A tartamos gazdaságok mindegyike nem rendelkezik hazánkban üzemtervvel. A tartamosság fogalmához fűzött köz- és magángazdasági érdekek pedig ezt nagyon is kívánatosá teszik.

Erdőgazdaságban, ahol az évi fatermés és az erdő faállománya, mint törzsvagyon, egy és ugyanazon anyagból

áll, a kellő körültekintéssel megállapított üzemterv nélkül teljes bizonyossággal nem szabhatjuk meg az évi termésnek azt az okszerű határát, amely mellett a törzsvagygon állaga, mint az adójövedelem forrása veszélyeztetve nincs.

Államgazdasági érdek kívánná ezért, hogy az adójövedelem forrásának mindenkor fenntartását garantáló üzemtervszerű gazdálkodásnak a jövedelemadó megállapításánál is bizonyos anyagi előnyök nyujtassanak, hogy ez uton is serkentve legyenek a birtokosok a tervszerű gazdálkodásra.

Minimális és nagyon okszerű kedvezmény gyanánt tekintenők annak törvényes biztosítását, hogy *a kormányhatóságilag jóváhagyott üzemterv szerint kezelt és erdőrendészeti áthágás miatt nem bírságolt erdőgazdaság jövedelme minden esetben külön adótárgy és a jövedelemadó megállapításánál nem vonható kapcsolatba a birtokos egyéb jövedelmével.* Erdőrendészeti áthágás esetén ez a kedvezmény 5 évre felfüggesztnék.

Ha az üzemterv-készíttetés tetemes költségeitől a képzett erdőtiszt alkalmazásáig felmerülő sok, itt nem részletezhető kiadásokat szembeállítjuk az erdőpusztítás költséget nem kívánó és az államgazdaságra annyi kárral járó eljárásával, méltányosnak fogjuk találni, hogy az okszerű erdőgazdaságot üzők az állam részéről ezt a kedvezményt mindenestre megérdemelnék.

Ezek volnának azok az intézkedések, melyeket a magyar állam céltudatos gazdasági politikája érdekében a jövedelemadóra vonatkozó törvény végleges megállapításánál figyelembevenni javasolunk és amelyekről az a véleményünk, hogy a nemzetháztartás lényeges sérelmével járna, ha mellőztnének.

A földadóról, vagy helyesebben „a földadó kataszter

kiigazításáról és a földadó százalékanak megállapításáról“ szóló törvényjavaslattal ezuttal részletesebben foglalkozni nem kívánok.

Nem hagyhatom azonban felemlítés nélkül, hogy az új erdőtelepítés nagy jelentőségét méltatva és figyelembe véve, hogy a telepített erdő csak több évtized után nyújt hasznot, a külföld nem egy állama az erdővel beültetett területeknek hosszabb időre földadómentességet biztosított. Így Baden 20, Ausztria 25 évre. Franciaországban pedig 30 évig ily területek után a földadónak csak $\frac{1}{4}$ -ét fizetik. Elzász Lotharingiában a kiült legelők kopárok, szóval minden más művelési ágra nem alkalmas és erdővel betelepített terület 30 évre adómentes. Oroszországban minden új erdőtelepítés 30 évig, minden véderdő pedig mindenkorra adómentességet élvez.*)

Kíváncos volna, hogy a földadót illető és már a ház asztalára letett törvénytervezetből az efféle intézkedés semmiesetre se hiányozzék, illetve a javaslat azzal végleges elfogadás előtt megfelelő helyen pótolassék.**)

Az erdőlyrészi birtokrendezésről, arányosításról és tagosításról szóló törvények módosítása.

(Befejező közlemény.)

Igen becses adatokkal szolgál a törvényjavaslat indokolása az arányosítással üzőtt visszaélésekről, amelyek a hazai erdőgazdaság történetének mindenkoron szomorú emlékei lesznek. Az általános indokolás az arányosításról és urbéri elkülönítésről szóló törvények igen tanulságos átnézetével kezdődik. Ugy az urbéri rendezésről, mint az arányosításról szóló törvényeink az erdőre nézve a volt urbéresek, illetőleg a kisbirtokosok birtok-

*) Dr. Endress Forstpolitik.

**) Az 1875. évi VII. t.-cz. új erdőtelepítésnél eddig 20—40 évi földadómentességet biztosított. Szerk.